Ч. 157 Неділя 14 (26) липня 1896. Рік VI

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

# НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в бюрі дневників Люд. Пльона і в ц. к. Старостствах на провинциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

## Непокої в европейскій Туреччині.

Правительство турецке, котрому залежить на тім, щоби Европа не дізнала ся правди о тім, що діє ся в европейских провінциях Туреччини, силує ся надармо все таїти і спихати всякий рух революцийний на ватаги простих розбишаків. Нинї вже нема сумнїву, що побіч революциї на Креті, котру остаточно і держави европейскі старають ся ослабити бодай о стілько, щоби загорівший ся раз огонь не перекинув ся нагле ще й дальше, ширить ся ще й революция в Македониї, а то аж з двох сторін, від Болгариї і Грециї. Тим то може й найскорше дасть ся пояснити то ґрупованє ся держав балканьских, яке зазначило ся в послїдних часах зближенем ся до себе з одної сторони Сербії і Чорногори, з другої Сербії і Болгариї — бодай обох володителїв сих держав — а з третої Румунії і Грециї. В міру того, як групують ся балканьскі держави, ґрупують ся і найбільше інтересовані великі держави европейскі і як межи балканьскими так і межи тими слїдно стремленє до якогось порозуміня. Не що иншого, лиш надходить пора, котра чим раз більше пре до якогось всесторонного порозуміня всїх держав взагалї що-до становища супротив Туреччини, а безпосередною причиною того суть безперечно відносини в самій европейскій Туреччині.

Вже від давна ходили якісь глухі вісти о непокоях на границї Грециї і Македониї, але непокої ті спихано, як сказано, на ватаги розбишаків. Показує ся, що так не єсть, що від сторони Грециї ширить ся ворохобня в Македониї таки на добре і стає чим раз грізнїйша. З Атин наспіла н. пр. нинї така вість: Відділ грецких повстанців впав вчера до Македониї і коло Каратсав, не далеко Муси, напав на турецкий відділ войска та розбив его зовсїм. З 83 турецких вояків уратовало ся ледви трох. Із Солуня вислано турецке войско против ворохобників.

Ну, то чей не ватага робишаків, котра сьміло і отверто нападає на відділ турецкого войска. У вояків, та ще й турецких, котрі самі не мають нїчого, годї й чей розбишакам чого набрати. Та й як на розбишаків мусїла би то бути занадто велика ватага, котра важилась би заводити з войском формальну битву, в котрій було ся що найменше яких 200 людий. Впрочім телєґрама не укриває тайни а говорить просто о повстанцях. Тай не перший то відділ повстанців. Нинї тиждень перейшов відділ грецких повстанців в силї 125 людий через македоньску границю межи Незеро а Плятамона та віз за собою амуницию на трох конях. Відділ той заняв позициї на чотири години ходу від міста Верриї і там укріпив ся.

Через Букарешт наспіла знов така вість: З надісланих тут справоздань консулярних виходить, що спокій в Македониї не єсть так кріпкий, як то виходило би з урядових справоздань константинопольских. Впавший недавно до Македониї відділ грецких повстанців був значно сильнїйший, як в силї 180 людий, і межи ним а тесальскою пограничною сторожею прийшло таки до поважної бійки, в котрій по обох сторонах було богато убитих. Не менше поважною була також стичка трох малих відділів повстанчих з турецким войском в Родопских горах. Повстанцї укріпили ся були в сильних позициях і межи ними а півтретя баталїона турецкого войска прийшло було до завзятої бійки. Аж коли появила ся турецка ґірска батерия і почала стріляти, повтїкали повстанцї через границю. Убитих і ранених позабирали з собою. Так само й стичка на болгарскій границї, нїби то з турецкими розбишаками, була поважнїйша, як єї представлено в урядовім справозданю. Болгарска сторожа погранична ходила собі по турецкій земли, як у себе дома, і уступила ся аж тогди, коли з'явило ся турецке войско і ужило оружия. Турки зловили при тім пять болгарских вояків від пограничної сторожі. Чи були при тім і які убиті та ранені, не можна було сконстатувати. В тутешних (букарештеньских) міродайних кругах суть тої гадки, що за тими грізними рухами треба пильно слїдити і старати ся о то, щоби правительства в Білграді, Софії і Атинах енерґічно їх спиняли. Консулярні справоздання потверджують також, що що-раз нові турецкі войска посувають ся до границї грецкої, болгарскої і сербскої.

Наконець треба ще й то згадати, що в турецкій ґазеті урядовій появилась сими днями статия під заголовком „Народна слава“, котра яркими красками представляє давну славу Турків і їх силу. Статия ся своїм змістом значить те наме, що розвиненя зеленої хоругви пророка і завозванє Турків до рішучої борби з ґяврами.

## ПРЕМУДРИЙ ІВАСЬ.

Дуже старі люди може собі пригадають, як то їм розповідали їх діди, що богато лїт тому назад князь з краю Дрімоти поставив своїм тром мудрим мужам два питаня, на котрі нї один з них не умів відповісти. Але бо й нїхто в місті не був в силї знайти доброї відповіди на ті питаня, а наконець пішла з того в народї така приповідка, що коли хтось жадав від когось чогось неможливого, то говорено звичайно: „то значить відповісти на питаня князя з краю Дрімоти“.

Але ось стало ся, що в малім місточку Дурноти жив собі хлопчина, а нїхто не знав чий він і звідки. Бідний рубач Іван Бартків знайшов єго одного разу, коли дитинї було ледви ще кілька місяців, в лісї і приніс єго домів. Він назвав єго Івасем та виховував, як свою рідну дитину.

Коли хлопець трохи підріс, не був таки зовсім подібний до молодих Бартчинят, що були всї пиркаті і як клеци. У Івася був ніс як орлів дзюб, а такий був рослий як ялиця. Коли бувало малим Бартчинятям цїлий Божий день рот не замикає ся, то Івась, коли не при роботї сидить тихенько в кутику і думку думає. А коли цїкаві люди питають єго, що він таке думає, то він так їм на то відповість, що они з того так мудрі, як і були перед тим.

Але добрі люди з забитими головами в місті Дурноти не могли того зрозуміти і — як всї добрі люди з забитими головами — були тої гадки, що коли они чого не розуміють, то вже таки оно взагалї єсть не зрозуміле. Тому то оний не називали хлопци „мудрим Івасем“, але прізвали єго з насьмішки „премудрим Івасем“, а то мало значити нїби то само що „дурнуватий Івась“.

Але Івасеви було байдуже про людий і він помагав свому прибраному вітцеви, Іванови Бартковому, як і давнїйше при роботї в лісї й дома. Але з часом наставало на лаві під печею чим раз менше місця, бо прибувало молодих Бартченят, а коли Івась одного дня прийшов з лїса домів, не було вже для него місця анї на один палець.

— Чому собі не сїдаєш? — замуркотів старий Бартків.

— Бо нема місця — відповів Івась та спустив голову в долину.

— Як то? Нема місця! — крикнув отець і став числити на своїх грубих, червоних пальцях: Одно, двоє, троє четверо. — Четверо на лавцї та й ще нема місця?

Та й побіг він до своєї жінки, що порала ся в кухни, та заверещав: Олено, Олено, лиш чотирох хлопців сидить на лавцї, а для премудрого Івася вже нема місця!

— То най премудрий Івась шукає собі де инде місця! — відповіла мати таким самим острим і рішучим голосом.

На то не було вже ради. Старий Бартків знав то з власного досьвіду.

Івась не сказавши слова винїсь ся з хати і пішов шукати собі місця деинде. Дехто дав єму попоїсти, дехто напити ся, хтось дарував єму пять крейцарів, але всї инші казали єму: Нема місця для тебе! — та замкнули єму двері перед самим носом.

Івась пішов сьвітами, за гори і моря, до чужих країв і між чужих людий. Аж одного дня зайшов він до краю Дрімоти, де був той князь, про котрого ми розповіли на початку сеї історії. В краю Дрімоти був такий сьвятий звичай, що кождого чужого чоловіка приводили перед строгого князя, щоби він відбув пробу з тими двома питанями. Так стало ся і з премудрим Івасем.

— Ану-ко — крикнув до него князь — чи умієш ти відповідати на питаня?

— Івась почухав ся в голову. — Не можу сказати, що не умію — відповів він.

— Чому нї? — спитав князь здивований.

— Тому нї, — відповів Івась, — бо коли-б я сказав, що не умію відповідати на питаня, то я дав би тим доказ, що умію, бо прецї відповів я на питанє, яке ви менї поставили.

— Таки правду каже — моркнув собі князь під носом і підкрутив собі довжезні вуси. — Менї то не прийшло на гадку! Найлїпше буде поставити єму зараз мої питаня. Побачимо!

Івась поклонив ся а князь став питати:

— Король попросив мене, щоби я собі з ним не жартував, бо — каже — мої жарти за широкі для него. Ну, скажи-ж менї мій хлопче, який широкий повинен бути добрий жарт?

# Новинки.

*Львів дня 25 липня 1896.*

— **Іменованя.** П. Президент Мінїстрів іменував інжинїрів: Н. Юрчиньского, Генр. Стоя, Володисл. Скварчиньского і Фридр. Блюма старшими інжинїрами, а ад'юнктів будівництва: Йос. Опольского, Фел. Фелькля, Авт. Гавфа, Фел. Ґлятмана, Як. Малиновского і інжинїра зелїзничого Стеф. Найгофа інжинїрами при державній службі будівничій в Галичинї. — Дальше іменував п. Президент Мінїстрів рахункового радника Фр. Река старшим радником рахунковим, а повітового комісаря Меч. Александровича та рахункового ревідента Ант. Салика радниками рахунковими в департаментї рахунковім ц. к. Намістництва у Львові.

— **Конкурс до бурси.** Видїл „Руского Народного Дому" в Чернівцях розписує сим конкурс на приняте учеників до „Бурси" товариства з слїдуючим шкільним роком 1896/7.

Приймаючи до „Бурси" взагалї учеників-Русинів шкіл середних, відзиваємо ся в сїй справі передовсїм до родичів і опікунів тих учеників, що в речинци перед вакацнями зложили вступний іспит до I. кляси новооснованої ц. к. низшої ґімназиї в Чернівцях (при улици шкільній), як також і до тих родичів, що ще по вакациях наміряють записати свої дїти до сеї ґімназиї.

Бурса „Народного Дому" дасть своїм вихованцям: вигідне помешканє (в комнатах товариства, улиця Петровича ч. 2) харч, опал, сьвітло, услугу і пранє; 3) достарчить їм — о скілько на то призволять фонди — книжок і приборів шкільних; 4) постарає ся о відповідний їх надзір, в потребі і о лїкарску опіку та о полекшу науки шкільної через совістних інструкторів; взагалї займе ся як найстараннїйше цїлим їх вихованєм.

Місячна оплата за одного ученика виносить 15 зр., однак бідних учеників буде приймати ся і за зниженую оплату, а по змозї навіть цїлком безплатно; належитість можна після умови сплачувати також натуралїями і віктуалами.

В поданю заосмотренїм метрикою і сьвідоцтвом убожества треба виразно заявити, за яку оплату бажають собі родичі принятя своїх дїтий до бурси; ученики, що вже перед вакациями зложили вступний іспит до I. кл. ґімназияльної, не потребують залучувати метрики і сьвідоцтва шкільного. Приняті до бурси ученики мають виказати ся при вступі, що посїдають 4 пари біля, 2 рушники, 2 простирала, подушку, ковдру або коцик і відповідну одежу. Поданя належить вносити найдальше до 15 н. ст. серпня с. р. до заряду Бурси „Руского Народного Дому" в Чернівцях, ул. Петровича 2.

Від Видїлу „Руского Народного Дому", Чернівцї, дня 23-го липня 1896.

— **В державній школї промисловій у Львові** заведено в минувшім роцї шкільнім замість спільної науки рисованя і модельованя дві окремі науки, а то науку декорацийного малярства і науку орнаментальної різьби. Тепер промислова школа числить разом з публичними салями для рисованя і модельованя вісїм відділів. На відділї будівничім було разом 67 учеників, на артистично-промисловім 129, в відділї для гафтованя 23 учениць, коронкарства 20, з публичної салї рисунків і модельованя користало 116 учеників і учениць, а школа промислова доповняюча мала 100 учеників. З загального числа припадало на народність польску 184, на руску 65, на инші 6. Стипендию брало 36 учеників і учениць в сумі 4560 зр. Вписи до всїх шкіл промислу артистичного начнуть ся дня 15 вересня, а до шкіл промислу будівничого 2 падолиста.

— **Пригода на зелїзници.** Ц. к. Дирекция зелїзниць доносить: При мішанім поїздї ч. 3253 на шляху Львів-Янів вискочила дня 22 с. м. під Яновом машина одною осию з шин. Поїзд зараз здержано, так, що з подорожних і служби зелїзничої не потерпів нїхто нїякої ушкоди. По 39-мінутній перерві поїзд поїхав дальше.

— **Крадіж в громадскій касї.** До громадскої каси в селї Вербівци коло Будзанова дістав ся якимсь чудом невислїджений доси злодїй через кілька замкнених дверий, забрав оковану скриню, винїс до саду, там розбив єї і забрав з неї близько 1000 зр. готівкою, лисги заставні, полишаючи тілько мов на сьміх 2 кр. В передодни крадежи переведено обрахунок каси, а ключі були у начальства. Здає ся, що був се обзнакомлений пташок, бо як говорять сусїди, то навіть не сьвітив при своїй роботї. Громадскі радні, замісць повідомити власти, пійшли до „ворожки" на пораду, а та вказала їм одного вербовецкого господаря. Радні вернувши зачали робити ревізию і знущали ся в страшний спосіб над мнимим виновником, та аж жандарми з Будзанова перепинили сю нелюдску роботу.

— **Нове нафтове товариство** під фірмою Standart Oil Company of Galicia буде небавом судово зареґестроване. То товариство закупило в Східници коло Дрогобича 44 закопи за 700.000 фунтів штерлїнґів ($8^1/_2$ мілїонів зр.). Основний капітал товариства виносить мілїон фунтів штерлїнґів.

— **Рій пчіл** заблукав ся передвчера до Львова і сїв на дереві при ул. Батория коло будуючого ся судового будинку. Дальшою долею роя займив ся сторож одної з сусїдних камениць.

— **Хмаролом** навістив дня 23 с. м. місцевість Закопане в Татрах. Всї гірскі потоки повиливали, а вода несла столїтні дерева, вирвані з корінем. Менші мости вода позривала. — Велика злива з громами навістила також дня 23-го с. м. около 2-гої години з полудня місто Краків і околицю.

— **Утеча обманця.** Член чорновецкого кагалу Бернард Ґутман, що мав велику повагу в буковиньскій столици, утїк з своїм сином до Америки, допустивши ся цїлого ряду обманьств. Ґутман удержував бюро комісове і спедицийне, мав всюди значний кредит і приймав до переховання капітали своїх одновірців. Між иншими дала єму цїлий свій маєток вдова по рабинї дрі Іглю. Показало ся крім того, що Ґутман підрабляв векслї.

— **На росийско-австрийскій границі,** в хшанівскім повітї, на луцї під Єнзором над рікою Пшемшою застрілив росийский граничний вояк вже на австрийскій земли селянина Івана Ярчика, австрийского підданого. Причиною мало бути то, що Ярчик обстав за другим селянином, також австрийским, за котрим бігли росийскі вояки за те, що тойже перейшов границю. В тій справі заряджено слїдство.

— **Помилуваний бик.** Мінїстерство справ внутрішних помилувало бика, засудженого низшими інстанциями на смерть. Річ була така: Властитель цирку Сідолї в переїздї з Румунії до Австриї, хотїв перевезти з собою тресованого бика. Однак на основі приписів о заразї товару, задержано бика на границї і велено єго убити. Не помогли рекурси нї до старостьва нї до буковиньского прави-

---

— Добрий жарт — відповідав Івась поволи — добрий жарт повинен бути як-раз так за широкий, як дотеп в нїм за глубокий.

Князь видивив ся трохи здивований. — А що-ж то значить глубина дотепу? — спитав він відтак.

— Глубина дотепу — відповів Івась на то борзо — єсть як-раз то саме, що висота сьмішности.

Князь видивив ся ще більше здивований, як перед тим. — То все дуже красно — каже він — але яке-ж єсть відношенє сьмішности до ширини волоса?

— Пять стіп і девять цалів — відповів Івась усьміхаючись.

— Дурнице! — крикнув князь. — Як менї то поясниш?

— Дуже легко — відповів Івась. — Ви уважаєте мене за сьмішного, бо я даю вам такі відповіди — а я високий як-раз пять стіп і девять цалів.

— Князь глянув на стелю, а відтак на землю. — Дуже добре — каже він і погладив ся по бородї — може то й так, але я не можу якось зрозуміти, як то одно другого держить ся.

— Та й я так само не можу зрозуміти — відповів Івась, — але моє дїло лиш відповідати на питаня.

— Правда! — сказав князь. — Я о тім не подумав. Ти відповідаєш, а більше не можу від тебе жадати. Менї здаєсь, що вина в питанях.

— Прошу, питайте лиш дальше — додавав Івась князеви охоти.

— Добре! — сказав князь. — Тепер же друге питанє: Де би я міг знайти закопаний скарб?

Івась на хвильку став як би приголомшений, аж нараз прийшли єму на гадку єго пять крайцарів. — О, то дуже річ легка — каже він. — Копайте лиш під старою тополею на роздорожу.

Вислано зараз два полки войска і пять великих брик, щоби забрати скарб. За хвилю вернули они назад з тими пятьма крейцарами — по крайцару в кождій бриці.

— А бодайже єго вхопило, або би грім єго тріс! — почав князь викрикувати із злости, коли побачив пять нужденних крейцарів — до криміналу з ним!

— О князю, — відозвав ся Івась — то не справедливо! Хиба-ж ви не знайшли скарбу точно на тім місци, котре я показав?

— Гм, правда — сказав на то князь — але бо такий малий скарб!

— То правда — відповів на то Івась — але ви мене не питали, чи він великий, лиш де він закопаний.

— Правду каже! — відозвав ся на то князь, очевидно вже дуже нерадо. — Я о тім не подумав. Прецї я міг запитати ся так само і про великий скарб. — І він став підкручувати собі вуси. — Ну, добре — відозвав ся він по хвили — ти відповів на мої питаня і я з них анї мудрійший анї богатший, як був перед тим. Але коли я вже дав слово, то й додержу єго. Дістанеш повен міх золота, а то золото відберу я собі з платнї моїх трох мудрих мужів.

Але тим тром мудрим мужам було то дуже не в лад і они пошептали щось через хвильку з собою а відтак відозвали ся до князя.

— Коли отсей хлопець мудрійший від нас, то й певно зможе відповісти на питаня, які ми єму поставимо.

— Певно, що так — притакнув і князь.

— А коли не відповість — сказали всї три мудрі мужі — то він не мудрійший від нас, а тогди й не треба нам нїчого відтяґати з нашої платнї.

— Зовсїм справедливо — сказав на то князь. — Кождий з вас може поставити хлопцеви одно питанє!

І перший з мудрих мужів спитав Івася: Чи ти можеш знайти закопаний скарб, коли тобі захоче ся?

— Можу — відповів Івась.

— А то яким способом? — спитав той мудрий муж.

— Заждїть! — сказав на то Івась. — Вам прецї не можна ставити два питаня!

І перший з мудрих мужів сїв собі та затиснув лиш зуби.

Тепер спитав другий мудрий муж: Яким способом можеш ти знайти закопаний скарб, коли тобі того захоче ся?

— Таким способом, що не хочу шукати, доки не знаю, де єго би можна знайти — відповів Івась як стїй.

— Лихо би тебе взяло, та-ж то нїяка відповідь! — сказав на то той мудрий муж.

— Чому нїяка? — відозвав ся князь. — Менї здає ся, що то дуже розумна відповідь.

Тепер же встав третїй мудрий муж і спитав: Як ти знав, що під тополею на роздорожу був закопаний скарб?

— Ну, то дуже проста річ — відповів Івась сьміючись — бо я єго там закопав.

Князь аж за боки брав ся, так сьміяв ся Ха-ха-ха! Знаменито! Хто хоче знайти скарб, то нехай лиш єго насамперед закопає, а тогди певно єго знайде! — А відтак обернув ся до Івася, та каже: Скажи, що хочеш, а я тобі вже наперед обіцюю, що дам!

— Князю — відповів Івась борзо — позволь менї вернути назад до міста Дурноти. Волїю називати ся дурнуватим в спокою, як мудрим а чіпаний зі всїх боків.

Тогди дав князь Івасеви цїлий міх золота і відослав єго своїм парадним повозом до міста Дурноти.

тельства краєвого, всї они рішили, що бик мусить згинути. Однак Сідолї попробував ще щастя, відніс ся до Мінїстерства справ внутрішних і представив, що бик для него варта 20.000 зр., а Мінїстерство помилувало гого артисту-бика від смерти.

— **Помер** в Мариенбадї Йосиф Роґош, звістний польский писатель і дневникар.

## Господарство, промисл, торговля, гіґієна і виховане.

### Добрі ради.

Кому потреба якоїсь інформациї, якоїсь ради або якогось пояснення нехай віднесе ся до нас картою кореспонденцийною, а ми дамо єму охотно і безплатно відповідь на сїм місци в „Переписцї для всїх і зі всїми", чи під єго скороченим іменем, чи під яким знаком лиш для него зрозумілим.

— Як пізнає ся, чи збіже доспіло. Збіже дозріває поволи і постепенно. Перший степень доспілости єсть тогди, коли в зернї показує ся молочко. Другий степень доспілости єсть тогди, коли зерно єсть як віск; тогди жовкне також і стебло. Коли зерно дасть ся на нігти зігнути, а не розломить ся, то єсть вже вповні доспіле. Коли зерно стане зовсїм тверде і в середнї біле, то вже переспіло. Від молочка до повної доспілости минає звичайно 14 днів, а до переспілости три неділї. Коли зерно стане як віск, то вже не тягне соків із стебла та листочків; ся пора найдогіднїйша до жнива, бо луска на зерні єсть ще делїкатна, а мука з такого зерна дуже мілка і біла; купцї уважають на то найбільше. Зжате в сїй порі збіже доходить ще на покосах і в полукіпках, а то в той спосіб, що із зерна випаровує ще вода. Збіже треба лишати, щоби доспіло особливо тогди, коли жниво прискорило ся задля того, щоби зерно не сипало ся.

— Поєнє коний при зеленій паши. Коли конї дістають зелену пашу, то треба їх поїти завсїгди перед годованем, або аж по якімсь часї по годованю. При зеленій паши потребує кінь менше води і длятого найлїпше поїти лиш два рази на день, межи першим а другим, а відтак межи третим а четвертим годованем. Араби поять свої конї навіть лиш раз на день, по полудни. Серед наших відносин найлїпше поїти конї в пів години по погодованю.

— Що то єсть анґлїйска слабість і що робити від неї. Анґлїйскої слабости дістають малі діти від другого місяця аж до шестого року житя. Кости у них не відживляють ся добре, не дістають з поживою потрібних т. зв. вапневих солий і стають длятого мягкими та вигинають ся. Анґлїйска слабість показує ся звичайно аж по відлученю дитини. Дитина єсть блїдонька, шкірка на тїлї звисає, мушкули мягонькі, дїти не беруть ся борзо ходити і западають часто на бігунку. В шестім місяци житя пізнати у дитини анґлїйску слабість по тім, що головка у неї мягонька і подає ся під пальцями, а так само і ребра. Пізнїйше роблять ся у дїтий руки і ноги в кістках значно грубші; пороблять ся нїби грубі обручки, а ніжки вигинають ся, стають мов шаблї і бувають вигнуті до середини (О-ноги) або вигнуті від поля (Х-ноги). Слабість та може бути абс родова, або єї причиною бувають холодні, вогкі і нездорові помешканя, а найчастїйше винувате тому зле живленє дитини: штучне плеканє, годованє дїтий за надто рідким молоком і стравами, котрі дають костем за мало вапна. Від анґлїйскої слабости помагає найбільше добре живленє дитини. В другім і третім роцї треба таким дїтем давати богато нерозпущеного доброго молока, два рази на день потравку з телятини, або зупи з добре увареного і перепущеного через сито гороху, печене мясо, яйця на мягко і пшеничний хлїб, але питльований. Не вільно давати дїтям цукру і всїляких солодких річий, мучних страв і бараболь та страв квасних. Також треба зважати на то, щоби дїтий не перегодувати. Дальше треба дїти купати в соли (на одну купіль чверть топки соли) і виходити з ними на сьвіжий здоровий воздух особливо до лїса і в гори.

— На вигубленє тарганів єсть добрим средством чемериця. Корінь чемериції варить ся і на тїй водї заварює ся кукурузяну лемішку (кулешу), котру відтак на ніч дробить ся в тім місци, де лазять таргани. Они наївшись єї вигинуть. Треба однакож зважати на то, щоби тої лемішки не їв дріб, бо витроїть ся. Найлїпший однакож єсть т. зв. перский порошок або Цахерлїн, о котрім поговоримо иншим разом.

— Дуже добрим средством на блощицї єсть оцтова кислота (квас оцтовий), котрої одна капля вбиває блощицю відразу. У всї шпари, де лиш могли би бути блощицї запускає ся тої кислоти при помочи склянної сикавочки. Оцтова кислота єсть дешевша як т. зв. порошок на комахи, а нищить не лиш блощицї, але й їх зародки.

— Кіт до вікон. Звичайний кіт до вікон, т. зв. шклярский, робить ся в той спосіб що розтирає ся т. зв. шлямовану крейду (можна купити за пару крайцарів в торговли материялами) з льняним переваренним олїєм і заробляє ся з неї густе тїсто, розуміє ся анї за рідке, анї за густе. Кіт такий схне поволи, але коли засхне, держить добре.

— Добрий т. зв. париский кіт до вікон: Бере ся 7 частий (на вагу) льняного олїю і варить ся єго 2 до 3 години з розтертою умброю а відтак додає ся ще 4 части жовтого воску. До тої мішанини, коли ще тепла, додає ся $5^1/_2$ частий крайди і 11 частий бляйвайсу та заробляє ся на тїсто. (Всякі плини важить ся на вагу в той спосіб, що насамперед відтарує ся фляшинку, чи яку небудь посудину, т. є.: на одну шальку від ваги кладе ся фляшинку, а на другу сипле ся тілько піску або дуже дрібних камінців, щоби заважили фляшинку; відтак до шальки з піском кладе ся тягар ваговий, кілько потреба: дека, два, три і т. д., а до фляшинки наливає ся тогди тілько плину, кілько потреба, щоби вага зрівнала ся).

## Переписка зі всїми і для всїх.

**Н. Н. в Терн.:** Всїх средств на вигублене комах всїлякого рода не можемо Вам відразу подати, бо єсть і богато всїляких комах і богато всїляких средств. Але вже в сїм числї знайдете дещо, чого Вам потреба. То само й що до кіту. Зробіть так, як ми радили вже давнїйше: витинайте ради і приписи з часописи та наліплюйте їх собі в книжочцї, а будете мати завсїгди під рукою, чого вам буде потреба.

— Ну, Іване Бартків — каже Івась, коли станув в єго хатї на порозї — я вернув знову і хочу у вас мешкати.

— Коли ж бо у нас нема місця! — сказав на то Бартків.

Івась кинув перед него гроші на землю, та й розсьміявшись каже:

— Не кажіть, що нема місця; зробіть лиш трохи довшу лавку!

Огсе остало й приповідкою в містї Дурноти до нинїшного дня.

## Тріюмф любови.

*(Новогрецька казка — Івана Мореаса).*

### Невістка.

То було в маю коли хороший Костандас садив щепки в своїм городї; в маю побрав ся; в маю дістав він також і приказ іти на війну.

— Костандо, мій друже солоденький — каже до него єго молода жіночка. — Ти ідеш, а мене покидаєш нещасливу, саму одну!

— Подруго моя солоденька — відповідає їй Костандас — я тебе лишаю насамперед в опіцї Божій, відтак в опіцї моєї улюбленої матери.

Костанда не уйшов ще й двох миль, як єго мати саджає молоду жіночку на високий столець і обтинає їй єї буйні як лен біляві коси попри саму голову.

Відтак бере нещастну за руку і каже до неї:

Видиш ону гору, що єї вершок снїг вкриває? Онтам будеш від тепер жити. Будеш там пасти мої вівцї і стричи їх вовну.

Відтак дала їй кільканайцять овець і кіз, самих паршивих, і пса, що був сказив ся та три бохонцї заплїснїлого хлїба.

А молода жінка з плачем вибрала ся в дорогу, з плачем вийшла на гору і пасла там череду.

Одного разу, коли она зігнала вівцї на долину до керничкп, над'їхав на кони якийсь чоловік.

— Боже тобі помагай, вівчарко — каже він до неї.

— Дай тобі Боже здоровля — відповідає она єму.

— Скажи менї, вівчарко, чиї то вівцї та кози?

— Пане, то вівцї нещастя, а кози то проклятя.

— А хто-ж ти, бідна вівчарко, та чого така сумна та заплакана?

— Ох паноньку, бідна вівчарка то жінка хорошого Костанди, що пішов на війну.

Іздець потис копя острогами і станув перед хатою, котру знав добре.

— Бог з тобою, моя мати! — каже він.

— Витай, мій синоньку!

— Мамо, де моя жінка?

— Синоньку мій, твоя жінка вмерла; вже давно померла

— Мамо, поведіть мене на єї могилу, нехай там за нею поплачу, нехай їй там поставлю сьвічечку і принесу кадило.

— Сину мій, єї могилу так заросла травиця, що й знайти єї не можна.

— Мамо, а як моя жінка жиє, яка вам за то кара?

— Сину мій, як твоя жінка жиє, то зрубай менї голову.

Він потис коня і поїхав на долину; кінь став на коліна і красна вівчарка сїла на него.

— Мамо, ось моя жінка.

— Сину мій, даруй менї житє буду тобі служити.

— Мамо, — відзиває ся невістка — не бійте ся нїчого, бо я ваша служниця та буду вас і в будучности слухати.

## Телеґрами.

**Відень** 25 липня. Австро-угорске товариство запомогове в Йоганнесбурзї в Трансвалії подало просьбу до мінїстерства справ заграничних, щоби оно задля того, що в послїдних часах в наслїдок фальшивих вістий, подаваних ґазетами, приходить з Австро-Угорщини богато людий, особливо знаючих ся на купецтві і задля браку занятя в дуже короткім часї попадають в як найбільшу нужду, поробило кроки, щоби інтересовані о тім довідали ся.

**Рим** 25 липня. Рудінї, відповідаючи в сенатї на інтерпеляцию в справі послїдної кризи кабінетової, сказав, що мусїв справу войскову відложити, щоби не допустити до конфлїкту межи обома палатами. Він пригадав свою строго фінансову полїтику і зазначив, що розходить ся лиш о річне збільшенє буджету войскового о 5 до 6 мілїонів.

**Париж** 25 липня. Temps доносить, що подорож царя до Франциї назначена на половину вересня.



За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

**РІПА пашна стернянка**

(Stoppelrübensaamen)

**насінє сьвіже і певне, 1 літер 1 зр.**

поручає

**Й. БУЛЬСЄВИЧ**

Склад насіння в БОХНИ. 64

**Бюро дневників і оголошень**

# Л. ПЛЬОНА

**у Львові**

улиця Кароля Людвика ч. 9.

приймає

абонамент на всї дневники

**по цїнах оригінальних.**

## КОНТОРА ВИМІНИ

ц. к. упр. гал. акц.

# БАНКУ ГІПОТЕЧНОГО

купує і продає

**всякі ефекти і монети**

**по курсі даним найдокладнїйшім, не числячи жадної провізиї**

Яко добру і певну льокацию поручає:

4% листи гіпотечні коронові
4½% листи гіпотечні
5% листи гіпотечні кремiовані
4½% листи Тов. кредитового земс.
4½% листи Банку краєвого
4% листи Банку краєвого
5% облїґациї комунальні Банку крає.
4½% пожичку краєву галицку

4% позичку краєву галицку коронову
4% пожичку пропінацийну галицку
5% „ „ буковиньску
4½% пожичку угорскої зелїзної дороги державної
4½% пожичку пропінацийну угорску
4% угорскі Облїґациї індемнізацийні
і всїлякі ренти австрийскі і угорскі,

котрі то папери контора виміни Банку гіпотечного всегда купує і продає

**по цїнах найкориснїйших.**

**Увага:** Контора виміни Банку гіпотечного приймає від Вп. купуючих всякі вильосовані, а вже платні місцеві папери цінні, як також купони за готівку, без всїлякої провізиї, а противно замісцеві лишень за відтрученям коштів.

До оферт, у котрих вичерпали ся купони, доставляє нових аркушів купонових, за зворотом коштів, котрі сам поносить. 9

# С. Кельсен у Відни

поручає:

Кльосети з перепливом води і без того. — Рури кльосетові. — Каналові насади з патентовим замкненєм. — Збірники на воду. — Комплетні уряджена купелеві. — Вентілятори. — Прибори до водотягів, як також рури ляні і ковані. — Помпи, фонтани і всякі арматури.

**Заступники для Галичини і Буковини**

## ГЕРМАН ГАМЕЛЬ у Львові Пасаж Гавсмана ч. 8.

На жаданє висилає ся катальоґи.

Бюро дневників і оголошень **Л. Пльона** у Львові

улиця Кароля Людвика число 9, приймає

абонамент на всї дневники по цїнах оригінальних.

З друкарнї В. Лоханьского під зарядом В. І. Вебера.